

финанскы кредитъ и здравость, отъ колкото Турція ся видѣ отдѣлена до нынѣ. Отъ кѣдѣ произлазя това толкъсь лоше и толкъсь долне състояніе? Раната на търговіята въ Цареградъ сѣ всякой день отведнѣжжннты клюманія на цѣната на хартіиннты и пары, кога ся прѣдавать отъ промѣняваніята на Европейскыты мѣста. Тая рана докачва изравно и управленіето и всичкыты рядове на обществото. Трѣба да ся намѣри единъ дѣйствителенъ и скорошенъ цѣрь на това дълбоко зло, ако хората не щѣтъ да видять растройство на работыты да приеме най-плачливый характеръ и да докара бържѣ съвършено съсипваніе на търговіята.

До нынѣ Отоманската Порта забѣгна на бонкерскы работы, които докараха врѣменно прѣправяніе на това страданіе; обаче туй слѣдствіе е постигнато съ прѣголъмы жертвы, отъ Отоманското управленіе, и съ опасность, за банкерети, что ся натоварвать съ тѣзь работы, да загынать подѣ тяжкыты мѣчнотіи, които искать да съгласять. Отоманската банка, Ингелизска дружина съставена въ Лондра, въ Цареградъ, и която има помощници въ Смирна и Бейрутъ, прѣдложи на Отоманската Порта да ѣ вложи 12 милиона франга, тя ся обрече да задържа, съ тѣхъ пары и съ помощь-та на нѣколко силны Европейскы кѣщи, промѣняваніето въ обыкновенено състояніе. Обаче тья срѣдства сѣ съвсѣмъ врѣменны; не стига само да ся работи дѣйствително ради задържаніето на промѣняваніето, нѣ трѣба най-паче да ся повдигне единъ падналъ кредитъ и да ся докара пакъ равновѣсіето въ прихода и расхода на Царщината. Трѣба най-послѣ Отоманското управленіе да си събере назадъ своиты хартіины и исабены пары. За да ся управлява добръ тая голѣма работа трѣба, спорядъ насъ, спомощь-та на Европа, сирѣчь безъ назаемъ Турція не може постигна това нѣчто.

Отистина, прѣзъ Августа 1858 л., единъ заемъ стана въ Лондра за смѣтка на Турція по 6% и по 85. Турското управленіе дава ради здравость приходыты отъ мытарството и отъ бачя на Цареградъ, равни на купъ съ около 15 милиона франга; заемъ-тъ е отъ 5 милиона лив. ст., съ испущаніе само на 3 милиона стерлины въ начяло; и пакъ е опрѣдѣлено да си събере назадъ хартіиннты и исабеныты пары. Двама комисаре Ингелизи съставлявать съ министра на финанціиты еднѣ комисія за надгледваніе. Обаче не е ли това една половина мѣрка? Заемъ-тъ е отъ 125 милиона; а пакъ трѣбаше 160, за да ся съберѣтъ хартіиннты и исабеныты пары на пълно.

Търговскы трактати. Сговорителната правдина, която распоряджа сношеніята на Турція съ Европейскыты силы, не е никакъ отъ таково естество, което да улесни развитіето на търговскыты ѣ сношенія и на производителныты ѣ силы. Търговскый трактатъ, что Франца заключи съ имперія Отоманска въ 1838 л., па е въ сила отъ марта на 1839 л., нѣма опрѣдѣленіе